

MUZEJSKI VJESNIK 7

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

**GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšček, Branimir Šimek (tehnički urednik)
Vladimira Pavić

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 7 — OŽUJAK 1984.

GOD. VII

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ:

ZAVIČAJNE ZBIRKE

— Franjo Horvatić: Zavičajne muzejske zbirke i problemi kadrova	3
— Zorko Marković: O stanju muzejskih zavičajnih zbirki i problemima u vezi s njima	4
— Marijan Špoljar: Diskusija o muzejskim zbirkama	6
— Martin Matiščin: O osnivanju i djelovanju zavičajnog muzeja Virje	8

MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA

— Dragutin Feletar: Za optimalniju mrežu muzeja u sjeverozap. Hrvatskoj	13
— Ivanka Štager: Stalni postav »Tito Varaždinu — Varaždinu Titu« u Gradskom muzeju Varaždin — Odjelu Muzej narodne revolucije	19
— Dragutin Feletar: Kiparski atelier — radionica i učionica	22
— Jasna Tomičić: Obnova muzeja narodne revolucije	25
— Ljerka Šimunić: Suradnja Gradskog muzeja Varaždin i varaždinske industrije svile, konfekcije i kišobrana	27
— Jasna Tomičić: Stari grad	31
— Marijan Špoljar: U povodu izložbe »Tri situacije«	32
— Miroslav Klemm: O djelovanju galerije »Disk kočnice« u tvornici disk kočnica SOUR »Varteks« u Varaždinu	36
— Željko Tomičić: Međunarodni znanstveni simpozij ranosrednjevjekovne arheologije u Nitri	38

STRUČNI ČLANCI

— Božidar Gerić: Bilješke o rekognosciranju i iskapanjima arheoloških terena u bjelovarskom kraju 1983. godine	45
— Zoran Homen: Pokusno sondiranje na ranosrednjevjekovnoj nekropoli u Popovcu	49
— Zorko Marković: O nekim nejasnim pitanjima kronologije brončanog doba u sjevernoj Hrvatskoj	52
— Željko Tomičić: Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja područja Međimurja u razdoblju od 1972 — 1982. (I)	56
— Marina Šimek: O važnom paleontološkom nalazu nedaleko Ludbrega	65
— Prilog: Metoda gipsanja in situ	72
— Željko Tomičić: Zaštitna arheološka istraživanja u Jurju u Trnju	81
— Željko Tomičić — Josip Vidović: Pokusna arheološka istraživanja naselja Goričan tijekom 1983. godine	84

— Josip Vidović — Željko Tomičić: Arheološka istraživanja u Goričanu 1983. godine	88
— Josip Vidović: Nastavak istraživanja perioda starijeg željeznog doba na lokalitetu Goričan '82	93
— Miroslav Klemm: Nekoliko planova Varaždina iz vlasništva Gradskog muzeja Varaždin	98
— Tomislav Đurić: Zaboravljena gotika Hrvatskog Zagorja — Sv. Jakov na Očuri	107
— Antun Stišćak: O jednom broju logoraša »Danice«	109
— Josip Fluksi: Dalmatinski narodni nakit u fundusu muzeja grada Koprivnice	113
— Josip Fluksi: Naprava za lov jazavaca	121
— Libuše Kašpar: Etnološka bibliografija novinskih članaka	122

VIJESTI

— Zorko Marković: Vrijedna knjiga o spomenicima kulture istočne Hrvatske	131
— Dragutin Feletar: Deveto izdanje Podravskog zbornika	133
— Dragutin Feletar: Monografija o Draganu Gažiju	131
— Dragutin Feletar: Dokumentirano kazivanje o NOB-u	135
— Tomislav Đurić: Prilozi za povijest varaždinskog bankarstva	136
— Vladimira Pavić: Deseti kongres Saveza Društava muzejskih radnika Jugoslavije	137
— Zorko Marković: Sastanak muzealaca Slavonije i sjeverozapadne Hrvatske	137
— Vladimira Pavić: Izbor zaštićene građe iz fundusa MMČ	138
— Željko Tomičić: Afrička lovačka zbirka dr Zdravka Pečara u Muzeju afričke umetnosti u Beogradu	139
— Antun Kozina: Akcije muzeja 1983. godine — Likovne i druge izložbe u Krapini	140
— Ljubica Duić-Jovanović: Osnovan književni klub	144

AKCIJE	147
------------------	-----

O DJELOVANJU GALERIJE »DISK KOČNICE« U TVORNICI DISK KOČNICA SOUR »VARTEKS« U VARAŽDINU

U veljači 1979. godine počela je u Varaždinu djelovati galerija smještena u zgradi tvornice disk kočnica SOUR »Varteks« u ulici Mihovila Pavleka Miškine broj 69. Ideju za njeno osnivanje dali su ing. Ljerka Perči i ing. Žarko Vučković radnici tvornice disk kočnica. Oni su predložili da se veliki hodnik u prednjem dijelu tvorničke zgrade osposobi za izložbenu djelatnost. Veličina tog prostora, slobodni zidovi i dovoljno dnevnog svjetla kroz veliki prozor na južnoj strani omogućavali su ostvarenje te zamisli. Na zidove su pričvršćeni metalni nosači za vješanje slika, te je time ostvaren osnovni uvjet za buduću izlagačku praksu. Ime je galerija dobila kasnije, nakon niza izložbi, kada su je sami radnici tvornice počeli tako nazivati.

Od samog početka galerija djeluje u tijesnoj suradnji s Gradskim muzejom Varaždin čiji stručnjaci rade na pripremanju, organizaciji i postavi izložbi. Kustosi muzeja predlažu vrste izložbi, autore djela i način prikazivanja određenog likovnog materijala i povijesne građe, te pišu predgovore i kataloge izloženim djelima. Na otvorenjima govore o značaju izložaka i radu pojedinih autora.

Društveni zadatak ove galerije, kako su ga postavili i nastoje potvrditi stručnjaci Gradskog muzeja Varaždin, je zadovoljavanje kulturnih potreba radnika tvornice, njihovo stalno vizualno obrazovanje i stjecanje znanja o postojanju, značenju i funkciji umjetničkog djela, te stvaranje dobrog ukusa i potrebe za likovnim doživljavanjem.

O do sada održanim izložbama vođena je dokumentacija koja se sastoji od strojem pisanih pozivnica i kataloga, fotografija i kino filmova, te rukom pisanih plakata. Za tri izložbe napravljeni su plakati u sitotisku s idejnim rješenjima grafičara Miroslava Jandriša.

U tvornici je konstituiran Savjet galerije koji se sastoji od pet članova među kojima je i predstavnik Gradskog muzeja Varaždin. Savjet razmatra godišnji plan izložbi i riješava aktualne probleme izlagačke djelatnosti. Sastaje se prema potrebi. Za unapređivanje galerijske djelatnosti osnovan je fond u koji su uložena skromna sredstva kojima će se uskoro financirati izrada univerzalnog plakata galerije sa zaštitnim znakom tvornice disk kočnica i omot kataloga u koji će se ukoričavati za svaku izložbu pisani predgovori i katalogi.

Zbog udaljenosti galerije od središta grada i slabih prometnih veza ovaj izložbeni prostor namjenjen je isključivo radnicima tvor-

nice i njihovim poslovnim gostima. Pristup u njega je slobodan i gotovo obavezan, jer se kroz njega prolazi do uredovnica u kojima radnici primaju isplate osobnih dohodaka. Stoga svaku izložbu vide svi radnici tvornice disk kočnica, te radnici u tvornici strojeva i uređaja koja se nalazi u istom tvorničkom krugu.

Proteklih pet godina u galeriji »Disk kočnica« prikazano je dvadeset i pet izložbi. Izlagane su slike, grafike, drvorezi, skulpture, fotografije, tkanine i oružje. Izložbe su imale likovni i povijesni karakter. Samostalnim izložbama predstavili su se varaždinski likovni

Jedno od otvorenja izložbi u galeriji »Disk kočnica« (snimio D. Puttar)

amateri Željko Prstec, Živko Toplak, Branko Bobić, Pavle Kerencov, Zvonko Kovačić, zagrepčanin Ivan Hudika i Gabrijel Horvat iz Lepoglave. Radove su prikazali akademski slikar Dani Mazarović, kojem je otkupljeno jedno djelo, i akademski kipar Stjepan Gračan iz Zagreba. Na skupnim izložbama prikazana su djela članova Likovnog udruženja Varaždin, Grupa 69 iz Zagreba, Likovne sekcije Zavoda »Crvena zastava« iz Kragujevca i Likovne sekcije »Radovljica« iz Radovljice u Sloveniji.

Različita pletiva izlagala je grupa radnica tvornice disk kočnica. Svi radovi članova grupe 69 iz Zagreba ostali su nakon izložbe u trajnom vlasništvu tvornice. Iz fundusa Gradskog muzeja Varaždin izložen je velik broj slika i grafika među kojima i djela poznatih hrvatskih slikara Miljenka Stančića, Ivana Picelja i Ferdinanda Kulmera. Posebno je zanimanje pobudila izložba vatrenog oružja, također vlasništvo muzeja.

Postojanje galerije »Disk kočnice« i njeno petogodišnje uspješno djelovanje može podsticajno utjecati na osnivanje novih tvorničkih izložbenih prostora, a to je namjera stručnjaka Gradskog muzeja Varaždin koji je stručno vode. Očito je da nisu potrebna nemoguća novčana ulaganja, već dobra volja, solidna organizacija i stručno vodstvo. U tome može uspjeti svaka radna organizacija u kojoj postoji sličan slobodan prostor.

Željko Tomičić, Muzej Međimurja Čakovec

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SIMPOZIJ RANOSREDNJOVJEKOVNE ARHEOLOGIJE U NITRI

U kulturnom i znanstvenom centru Slovačke Nitri održan je u vremenu od 3 do 7 rujna 1983 godine međunarodni znanstveni simpozij srednjovjekovne arheologije na temu: »Interakcije srednjoevropskih Slavena i drugih etnikona od 6 do 10 stoljeća«. Simpozij je organizirao Archeologický ústav tj. Arheološki institut Slovačke akademije nauka iz Nitre, a održan je u baroknom ljetnikovcu u Nové Vozokany četrdesetak kilometara istočno od Nitre na šumovitim obroncima Štíjavničke gore. Ovom vrlo uspješno organiziranom simpoziju prisustvovalo je ukupno 50 arheologa medievalista iz deset evropskih zemalja (SR Njemačka, DR Njemačka, Austrija, Čeho-